

RAZVOJ CENTRA ZA USTNE BOLEZNI IN PARODONTOLOGIJO V ZADNJIH 10 LETIH

Na Centru za ustne bolezni in parodontologijo Stomatološke klinike obravnavamo paciente iz vse Slovenije s kompleksno oralno patologijo, ki zahteva specialistično in interdisciplinarno oskrbo. Iz leta v leto se povečuje število pacientov z boleznimi ustne sluznice, predvsem pacientov z napredovalo parodontalno boleznijo, kar je posledica neustrezne diagnostike in ukrepanja na primarni zobozdravniški ravni.

Obenem na Center prihajajo tudi pacienti iz Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, ki potrebujejo zdravljenje obzobnih tkiv in bolezni ustne sluznice pred zahtevnimi kardiovaskularnimi, transplantacijskimi in drugimi kirurškimi posegi. Specialistično obravnavamo tudi paciente z resnimi sistemskimi boleznimi. Izdelali smo smernice za zdravljenje parodontalne bolezni pri pacientih s sladkorno boleznijo. Prednostno obravnavamo onkološke bolnike, ki se zdravijo s tarčnimi zdravili in imajo zaradi tega bolezenske spremembe na ustni sluznici. Pri zdravljenju ustnih bolezni izvajamo dodatne diagnostične postopke in nekatere od njih zdravimo v sodelovanju z dermatologi, maksilofacialnimi kirurgi in internisti.

V zadnjih desetih letih na Centru izvajamo implantološko oskrbo pacientov po zdravljenju parodontalne bolezni. Naredili smo klinično študijo uspešnosti in preživetja zobnih vsadkov pri teh pacientih. Ker je sodobna parodontologija usmerjena k mikrokirurškem posegom – klinične študije namreč potrjujejo, da je celjenje po posegu boljše, predvsem pa je boljši videz –, smo na Centru pridobili kirurški mikroskop. Z njim opravljamo predvsem parodontološke plastično-kirurške posege, pri katerih je zaželen čim boljši videz. Na Centru izvajamo parodontalno-kirurške posege tudi z laserjem. Pri zdravljenju parodontalne bolezni uvajamo fotodinamično dezinfekcijo obzobnih žepov. Kot dodaten diagnostični postopek izvajamo analizo subgingivalnega biofilma na prisotnost parodontalno patogenih bakterij. Vsi ti posegi so vključeni tudi v podiplomsko specialistično izobraževanje.

Danes je na Centru zaposlenih pet zobozdravnikov specialistov, osem medicinskih sester in administratorka. Center je do leta 2008 vodil akad. prof. dr. Uroš Skalerič, od tedaj pa prof. dr. Milan Petelin.

Oddelčna medicinska sestra je bila do leta 2013 Zina Rodman, nato jo je nadomeščala diplomirana medicinska sestra Mateja Lunar, septembra 2015 pa je to vlogo prevzela diplomirana medicinska sestra Barbara Begič. Specialisti, zaposleni v zadnjih desetih letih, so bili: doc. dr. Boris Gašpirc, doc. dr. Rok Gašperšič, doc. dr. Dušan Grošelj, doc. dr. Marija Kovač Kavčič, prof. dr. Milan Petelin, doc. dr. Rok Schara, asist. dr. Eva Skalerič in akad. prof. dr. Uroš Skalerič.

Specialisti se neprestano izobražujemo na tujih univerzah in klinikah, obiskujemo pa tudi različne učne delavnice. Sodelovali smo z drugimi ustanovami v Republiki Sloveniji: kliničnimi oddelki Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, inštituti na Medicinski fakulteti v Ljubljani, Veterinarsko fakulteto iz Ljubljane, Inštitutom Jožef Stefan iz Ljubljane, Fotono, d. d., Ljubljana in ustanovami v Evropski skupnosti: Facultad de Odontología, Universidad Complutense de Madrid, iz Španije, Helbo Photodynamic Systems GmbH & Co KG iz Avstrije ter Orangedental GmbH & Co. KG iz Nemčije.

V zadnjih desetih letih smo zaradi zagotavljanja kakovosti dela uvedli pojasnilne obrazce in dodatne protokolne liste za posamezne vrste obravnav ter paciente razvrstili v stopnje nujnosti obravnave po strokovnih merilih. Poleg tega smo zagotovili redno zbiranje kazalnikov kakovosti. Zaradi zastarele opreme smo v zadnjih nekaj letih začeli postopke pridobivanja načrtov in dovoljenj za prenovo Centra.

Pedagoško delo je drugo področje delovanja Centra za ustne bolezni in parodontologijo, ki s svojo kadrovsko zasedbo omogoča nemoten, kakovosten in interdisciplinarno podprt pouk specializacij. V zadnjih desetih letih smo izobrazili dva specialista, ki sta zaposlena na Centru, in 13 zunanjih specialistov. Vsi specialisti na Centru so habilitirani tudi na Medicinski fakulteti, kar je poročstvo za visokokakovostno pedagoško delo na dodiplomskem in podiplomskem študiju. Pomemben prispevek specialistov Centra pri izobraževanju so tudi organizacija in predavanja na Slovenskih parodontoloških dnevih, ki jih priprav-

ljamo vsako drugo leto, ter organizacija učnih delavnic. Poleg tega specialisti Centra kot predavatelji sodelujemo tudi na drugih domačih strokovnih srečanjih.

Raziskovalno delo je tretje področje dela Centra za ustne bolezni in parodontologijo. Vsi specialisti na Centru smo vključeni v raziskovalne projekte in programe. Rezultati te dejavnosti so magisteriji in doktorati znanosti, objave v tuji in domači strokovni literaturi ter aktivni nastopi na domačih in mednarodnih kongresih ter konferencah. Raziskave na Centru usmerjamo predvsem v oceno

razširjenosti in napredovanja parodontalne bolezni v Republiki Sloveniji, vpliv parodontalne bolezni na sistemsko zdravje, razvoj sistemov za lokalno dovajanje zdravilnih učinkovin v obzobne žepe in uporabo laserja pri zdravljenju parodontalne bolezni ter parodontalnih plastičnokirurških posegih.

Prof. dr. Milan Petelin, dr. dent. med.

Center za ustne bolezni in parodontologijo,
Stomatološka klinika UKCL, Zaloška 2, Ljubljana